

Strasbourg, 2024. március 13. - **Az Európai Parlament szerdán új, a sajtószabadság megerősítését célzó európai uniós jogszabályt fogadott el, amely a média függetlenségének védelmére kötelezi a tagállamokat, és tiltja a szerkesztői döntések befolyásolásának minden formáját.**

Az uniós képviselőtestület strasbourgi közleménye szerint a plenáris ülésen megszavazott új szabályok értelmében a hatóságok nem gyakorolhatnak nyomást az újságírókra és a szerkesztőkre, nem kényszeríthetik őket forrásaik felfedésére őrizetbe vétellel, szankciókkal, házkutatással, megfigyelő szoftverek telepítésével és egyéb módszerekkel.

A közlemény szerint a parlament biztosítékokat épített be a jogszabályba annak érdekében, hogy kémprogramokat csak eseti alapon lehessen alkalmazni, kizárólag akkor, ha egy szabadságvesztéssel sújtható bűncselekmény alapos gyanúja miatt egy független igazságügyi hatóság ezt engedélyezi. Azonban még ezekben az esetekben is joguk lesz ahhoz a megfigyelt személyeknek, hogy a megfigyelést követően tájékoztatást kapjanak, lehetőséget adva számukra arra, hogy a bíróságon megtámadják az intézkedést.

Annak megakadályozása érdekében, hogy a közszolgálati médiát politikai célokra használják fel, az új szabályok azt is előírják, hogy a közmédia vezetőit és igazgatósági tagjait átlátható és megkülönböztetéstől mentes eljárásokkal kell kiválasztani, kellően hosszú hivatali időre. A szerződésük lejárta előtt nem lehet őket elbocsátani, kivéve, ha már nem felelnek meg a szakmai kritériumoknak. A közszolgálati médiát átlátható és objektív eljárásokkal kell finanszírozni, és a finanszírozásnak fenntarthatónak és kiszámíthatónak kell lennie.

A jogszabály azt is tartalmazza, hogy hogy minden hír- és aktuálpolitikai csatornának egy nemzeti adatbázisban közzé kell tennie a tulajdonosairól szóló információkat akkor is, ha közvetlenül vagy közvetve állami tulajdonban vannak. A médiának az állami hirdetésekből származó pénzeszközökről és pénzügyi támogatásról is be kell számolnia, ami magában foglalja a nem uniós országokból származó hozzájárulásokat is.

Emellett a médiának vagy online platformoknak juttatott közpénzeket nyilvános, arányos és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján kell majd elosztani.

A jogszabályban szerepel egy olyan mechanizmus is, amely megakadályozza, hogy a nagy online platformok - például a Facebook, az X vagy az Instagram - önkényesen korlátozzák vagy töröljék a független médiatartalmakat. A platformoknak először is meg kell különböztetniük a független médiát a nem független hírforrásoktól. A médiumok értesítést kapnak, ha a platform törölni vagy korlátozni kívánja a tartalmukat, és 24 órájuk lesz a válaszadásra. A platform csak a válaszadás után vagy annak hiányában törölheti vagy korlátozhatja a tartalmat, ha az továbbra sem felel meg a feltételeknek.

Bocskor Andrea, a Fidesz EP-képviselője a jogszabállyal kapcsolatos sajtóközleményében úgy vélte, hogy "bár a rendelet elvileg a médiapluralizmust és a média függetlenségét kívánta védeni, valójában azonban ez egy brüsszeli cenziúratörvény, amely a Soros-hálózat szervezeteinek a véleményezése alapján, a tagállamok hatásköreibe beavatkozva akarja rendszabályozni a tagállami médiarendszereket".

"A jogszabály egy újabb brüsszeli beavatkozás a tagállamok szuverenitásába. Az uniós szabályozás célja, hogy csak Brüsszel hangja szólalhasson meg a tagállami nyilvánosságban, és lehetőséget teremt arra, hogy Brüsszel elnyomja a nemzeti és keresztény-konzervatív véleményeket, értékeket. Ez elfogadhatatlan. Brüsszel a szemünk láttára építi fel a média feletti totális kontrollt, egy központosított cenziúrárt" - fogalmazotti.

A képviselő kifejtette: "A jogszabály a médiapiaci sajátosságokat figyelmen kívül hagyva egységes, minden tagállam számára kötelező szabályrendszert határoz meg, s akár szankciókkal is korlátozhatja bizonyos tartalmak megjelenését a tagállami közmédiában. Ebből világosan látszik, hogy mi a szabályozás valós célja."

"Magyarország elkötelezett a szabad véleménynyilvánítás és a sokszínű médiatartalom iránt. Mi, magyarok, már 1848-ban is tudtuk, mi a sajtószabadság. Ezért egyértelmű, hogy a közelgő uniós parlamenti választásokra is tekintettel ez a szabályozás is egy újabb eszköz a jobboldali erők gyengítésére, elhallgattatására!"- tette hozzá a képviselő.

Bocskor Andrea azt írta: a most elfogadott jogszabály alattomos hatáskörbővítést jelent az EU részéről, hiszen a szabályozás tárgya az alapító szerződése szerint nem uniós hatáskör, hanem tagállami, amibe Brüsszel nem szólhat bele. "Kiállunk Magyarország szuverenitásáért és a vélemény- és szólásszabadság mellett!" - emelte ki a képviselő.